A°. 1841. N°. 75.

ARNHEMSCHE COURANT

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dingsdag, Woensdag, Donderdag en Zaturdag, is f 5 in de drie maanden. —

ZONDAG 18 APRIL.

De prijs der Advertentiën is, van een tot vijf regels f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

De vacature in den Raad van State.

Ofschoon geen voorstanders van den Raad van State zijnde, en deszelfs doelmatigheid in onzen regeringsvorm meermalen in twijfel getrokken hebbende, kunnen wij echter, nu het bestaan van dien raad weder grondwettig verlengd is, deszelfs zamenstelling niet met onverschilligheid beschouwen. Bij den erkenden wil des konings om naar welmeenende bedenkingen te luisteren en zich niet te binden aan eenzijdige of verouderde begrippen, kan een verlicht, ijverig en onafhankelijk man in het raadgevend collegie veel nut doen. Eene gewone nulliteit, een mensch zonder doorzigt, zonder karakter, is daarentegen niet alleen een nieuwe worm aan ons budget, maar kan dubbel verderfelijk zijn als tegenwerker van verbetering, als medestander van de staffieren der oude regering. Elke nieuwe steun dien deze erlangen is betreurenswaardig, als elk voedsel dat men geeft aan een kwaad; elk nieuw licht hetwelk men ontsteekt verdient met vreugde te worden beschouwd, als een nieuwe baak om de branding te ontgaan. Helaas, dat de koning nog niet heeft kunnen besluiten om de oude bemanning van het geteisterde, allerwege lek gestooten staatsschip te ontslaan, — mogt Z. M. daartoe spoedig de beslissing nemen. — Hoe zijne schoorvoetende treden, als het ware, op beteren weg reeds erkend worden door de natie, heeft de koning nu weder uit zijne ontvangst in de hoofdstad kunnen opmaken, gelijk hem zulks onlangs uit de ontvangst van de tweede stad des rijks moet zijn gebleken.

Nogtans was er — wij mogen het niet ontveinzen — door eene der laatste benoemingen nieuwe ongerustheid gewekt. De heer VAN ZUYLEN VAN NYEVELT, onlangs belast met de directie van de zaken der hervormde kerk, en als zoodanig tot zitting in den raad van ministers verheven, was bekend als een voorstander der volharding; dien diplomaat vond men daartoe gereed, toen de heeren FALCK en FAGEL hunne medewerking tot dat stelsel hadden geweigerd, en niet onjuist scheen dus de aanmerking: Bijaldien de heer VERSTOLK de *hertog der Volharding* is, mag de heer VAN ZUYLEN er de *markies* van heeten. Niet alleen zag men dus weder een voorstander van een stelsel 't welk ons zoo noodlottig was, plaats nemen in den raad van ministers; maar men zag zulks doen door iemand, tusschen wien en den heer VAN DOORN men in den laatsten tijd eene naauwer vriendschaps-betrekking had opgemerkt; en men verontrustte zich daarover te meer, omdat menigeen, die zich niet door woorden laat bedriegen, steeds overtuigd is, dat de heer VAN DOORN België nog nooit heeft opgegeven en karakter genoeg bezit om, ter verwezenlijking van een lang gekoesterd plan, geheim en onder den grond te werken, wanneer het werken boven denzelven en openlijk hem verboden is. Als men tien jaren lang eene overtuiging bezat, en daarvoor schier alles waagde, laat men die dan zoo ligt varen, alleenlijk omdat hare verwezenlijking tien jaren lang onmogelijk was? Wie zoo wuft en wispelturig moge wezen, — den heer VAN DOORN zou men beleedigen, indien men het dacht van hem. Ook kan het niemand van hem gelooven; al verklaarde hij het zelf, men zou het niet gelooven; want wie zou gelooven aan wonderen, door een minister verzekerd, daar zoo vele ministeriële verzekeringen omtrent zeer dagelijksche zaken hebben gefaald?

Van waar, zoo men het wèl overweegt, de velerlei ongegronde aanmerkingen over begunstiging van katholieken? vanwaar het gemor over het concordaat, zoo weinig begrepen? — Uit eene geheime vrees, uit een innig voorgevoel, als het ware, dat een en ander strekken moest om zich vrienden in België te maken. En is die vrees zoo ongegrond, terwijl men mannen aan het roer ziet blijven die anders aan den koning noodwending moesten mishagen, gelijk zij aan de natie reeds lang hebben mishaagd. Wat doet toch die hertog der Volharding aan het hoofd der buitenlandsche zaken, als er niet meer geheim moet worden volhard? Waartoe in den raad van ministers die heer van ZUYLEN, de eenige die nog volharden wilde toen al onze diplomaten van naam het hadden geweigerd? Waarom den Atlas, die nog steeds de hoop der restauratie schijnt te dragen, versterkt, door hem zoodanige mannen als ministers toe te voegen?

En wat is er gedaan voor den Raad van State? Er zijn een paar uitmuntende mannen uit de constitutionele rangen tot leden van dien raad benoemd, de heeren LUZAC en FOCKEMA, wier bedanking men kon berekenen, en welke men dan ook, hetgeen schier nooit geschiedt, liet benoemen zonder hen vooraf te raadplegen. Waarlijk, de kabinetsbestuurder waagde hier zeer weinig, als hij den koning ingaf de heeren LUZAC en FOCKEMA te benoemen, en — met die benoeming te verrassen. Zoo kon men Atlantisch blijven, ... met eenen glans van constitutionelen, vaderlandschen zin.

Intusschen heeft nu de dood des heeren VAN PABST eene nieuwe plaats ledig gemaakt in den Raad van State, en men hoort reeds fluisteren van een paar mannen naar het hart des kabinetsbestuurders, van een paar mannen die niet ligt hunne benoeming afwijzen zouden. Of echter het geloof aan opregtheid bij de benoeming der heeren LUZAC of FOCKEMA veel versterking zou erlangen, wanneer men nu een jonkheer HOORN VAN BURCH of een der Zeeuwsche leden benoemen zag, — het zou twijfelachtig kunnen wezen.

Buitenlandsche berigten.

EGYPTE.

Alexandrië, 25 maart. Het onlangs vermelde gerucht aangaande de abdicatie van *Mehemed-Ali* ten gunste van *Ibrahim*-pacha heeft zich tot nu toe niet nader bevestigd. Intusschen mag de oude pacha wel een soortgelijk denkbeeld voor de toekomst hebben. Wezenlijke overgaven van aanzienlijke regeringstakken aan *Ibrahim* duiden dit reeds met eenigen grond aan. Te Caïro heerscht groote bedrijvigheid, om het uit Syrië teruggekeerde leger weder op krachtigen voet te brengen. Daarmede bedoelt men echter voor 's hands niets meer dan wat nu aan de orde van den dag is — een gewapenden vrede. (*Allg. Zeit.*)

OOSTENRIJK.

Weenen, 6 april. Vrijdag is er een Oostenrijksche koerier naar Konstantinopel vertrokken. De Londensche conferenciën aangaande de Egyptische vraag schijnen eene zeer gunstige wending te nemen. Men verwacht hier, dat Frankrijk zeer spoedig tot de slotconferencie toetreden en dit vraagstuk alzoo eene difinitieve beslechting erlangen zal. Den 3den ontving men de tijding, dat Frankrijk opzigtens de vraag der Dardanellen tot het Londensche verdrag toegetreden is. De toetreding betrekkelijk Egypte moet nog voorwaardelijk wezen. (*Oberd. Z.*)

PRUISSEN.

De *Staats Zeitung* meldt dat de standen van Silezië aan Z. M. eene petitie hebben gerigt, betrekkelijk de hindernissen welke het verkeer niet minder dan de handel en nijverheid aan de Russisch-Poolsche grenzen lijdt. Zij dringen bij den koning aan op herstelling van vriendschappelijke verhoudingen, gelijk tusschen onderdanen van bevriende staten aan alle andere grenzen des rijks bestaan.

ENGELAND.

Londen, 14 april. Dezer dagen zijn ons leger weder twee hoofden outvallen, die zich in de oorlogen tegen *Napoleon* met roem overdekt hebben, te weten de generaal *Ferguson* en de kolonel *Campbell*. Laatstgemelde heeft zich onder anderen bij Waterloo heldhaftig gedragen.

— Der diplomatieke wereld doet het zeer veel genoegen, dat de baron *v. Bulow*, Pruisisch gezant bij ons hof, geheel hersteld is.

— De commodore *Napier*, die zich in den jongsten zeetogt tegen de Egyptenaren op nieuw zoo zeer heeft onderscheiden, is aan boord der stoomboot *Oriental* in Engeland teruggekeerd. Toen deze boot de Levant verliet, lagen nog vier Engelsche oorlogsvaartuigen bij Marmorizza, een bij Smyrna, een te Konstantinopel, een bij Corfu, een te Beyruth en vier en in haven van Malta.

Ernstige onlusten in het Iersche graafschap Tipperary hebben het zamentrekken van troepen aldaar noodzakelijk gemaakt.

— Aan geruchten wegens de Noord-Amerikaansche stoomboot *President* heeft het dezer dagen niet outbroken, maar met zekerheid is nog niets omtrent haar lot bekend.

FRANKRIJK.

Parijs, 14 april. Heden is van Madrid een buitengewone koerier aangekomen met brieven van den 10den dezer. Op dien dag was in de kamer der procuradores de discussie over het regentschap geopend, om namelijk te besluiten of daartoe het eenmanschap dan wel het driemanschap zal worden aangenomen; en men twijfelde niet, of de meerderheid zoude zich voor het eerstgemelde verklaren. Zelfs had men reeds vooraf de stemmen geteld.

Algemeen geloofde men, dat *Espartero* met eene sterke meerderheid zoude worden benoemd.

— In den *Temps* leest men het onderstaande:

» Het volgende kunnen wij als eene daadzaak vermelden. De vijf mogendheden, die de Londensche conventie hebben onderteekend, hebben een *defensief allliantie-tractaat tegen Frankrijk* gereed gemaakt; lord *Palmerston* had gewild dat het terstond was onderteekend; de meer voorzigtige lord *Melbourne* gaf daarvan kennis aan koning *Leopold*, zijnen gewonen tusschenpersoon in dergelijke mededeelingen. *Leopold* gaf, op zijne beurt, daarvan kennis ter plaatse waar zulks behoorde. Deze bedreiging deed alle besluiteloosheid ophouden en wij keeren in de Europische zamenwerking terug, onder voorwaarde dat men afziet van het voornemen om zich tegen ons te alliëren.

— Bij verschillende heden publiek gemaakte ordon-

nantiën, wordt de bezoldiging der magistraatspersonen in Algerië geregeld. Die van den procureur-generaal, de bureaukosten daaronder begrepen, is op vijftienduizend francs, die van den president van het geregtshof op tienduizend francs en die der overige regters naar evenredigheid bepaald.

BELGIE.

Brussel, 15 *april*. De dagbladen redeneren heden morgen algemeen over de zamenstelling van het nieuwe kabinet. De *Indépendant* vindt dat de gesteldheid van zaken voor langen tijd bedorven is; dat dagblad betwijfelt zeer of het ministerie *de Meulenaere-Nothomb* er wel in zal kunnen slagen om de partijen onderling te verzoenen. De *Observateur* gispt met bijzondere hevigheid de mannen van het nieuwe bestuur en kondigt hun eene kalme, maar sterke oppositie aan; het katholieke *Journal de Bruxelles* bewaart het stilzwijgen.

Een enkel woord is reeds toereikende geweest om eenen onzer nieuwe ministers, den heer *Camille de Briey*, te depopulariseren; ieder herhaalt dat hij een ex-garde-du-corps van *Karel X* is. De heer *de Briey* heeft werkelijk onder de garde van *Karel X*, en wel zonder verlof van den toenmaligen koning der Nederlanden, gediend, en daardoor zijne hoedanigheid van Belg verloren, welke hem, nu twee jaren geleden, door de beide wetgevende kamers is teruggegeven.

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 15 *april*. Z. M. de koning en Z. K. H. prins *Alexander* zijn in den afgeloopen nacht, uit Amsterdam, in deze residentie teruggekeerd.

— Bij besluit van Zijne Majesteit is benoemd, tot burgemeester en secretaris der gemeente Wierden (Overijssel,) *J. W. Putman Cramer*.

Maastricht, 14 *april*. Volgens de daarvan in der tijd aan het ministerie van justitie ingezonden staten, heeft de correctionele kamer der regtbank van eersten aanleg te Maastricht gedurende het tijdvak, te rekenen van den 29sten juli 1839 tot inbegrepen den 28sten juli 1840, kennis genomen van de navolgende regtsgedingen, te weten: van 66 misdaden, 590 wanbedrijven, 32 overtredingen, 2 boschdelicten, 158 diefstallen en mishandelingen; zijnde er 440 vonnissen uitgesproken, waarvan 345 van veroordeeling en 95 van vrijspraak. Van 18 correctioneele vonnissen is in hooger beroep gegaan. — Voor de civiele kamer zijn gebragt 228 zaken; waaronder 96 vonnissen bij verstek, 48 contradictoire eindvonnissen, 7 preparatoire en 26 interlocutoire vonnissen voorkomen; onder deze waren 6 interlocutoire en 19 eindvonnissen onderhevig aan hooger beroep.

Voor de regtbank van 1sten aanleg te Roermonde heeft zulks over hetzelfde tijdvak bedragen: Bij de correctionele kamer 39 misdaden, 247 wanbedrijven, 42 overtredingen, 61 diefstallen en mishandelingen; waarin gewezen zijn 196 vonnissen, namelijk 163 van veroordeelingen en 23 van vrijspraak, zijnde er van 9 vonnissen hooger beroep gedaan. Bij de civiele kamer 61 zaken aangebragt; 31 vonnissen contradictoir, 21 bij verstek, 17 preparatoire en 12 interlocutoire vonnissen; waaronder 6 interlocutoire en 7 eindvonnissen onderhevig waren aan appel.

Bij het hof van assises stonden teregt, gedurende het jaar 1839 (van 1° januari tot ultimo december) 19 personen, waarvan er 13 zijn veroordeeld en 6 vrijgesproken, en gedurende het jaar 1840 40 personen, waarvan 35 veroordeeld en 5 vrijgesproken zijn; onder dezelve waren beschuldigd: 1 van moord, 1 van kindermoord, 3 van doodslag, 5 van zware mishandelingen, 3 van mishandelingen op hunne moeders, 41 van onderscheiden criminele diefstallen, 3 van vervalsching van muntspeciën door besnoeijing, 1 van bedriegelijke bankbreuk en 1 van bedreiging bij geschrifte om eene woning in brand te steken.

Regtswezen.

Provinciaal geregtshof van Gelderland.

Zitting van 15 april 1841.

Heden heeft het hof uitspraak gedaan in de zaak van D. T. WIJSHOUT, te Heerde, appellant tegen Z. E. den minister van financiën, als belast met het beheer der Nederlandsche maatschappij ter begunstiging der volksvlijt, geïntimeerde, en zulks in overeenstemming met de conclusiën door het openbaar ministerie in deze zaak genomen en in het kort medegedeeld in deze courant van 13 februarij ll. — Het hof heeft zoowel het door den geïntimeerden opgeworpen middel van niet-ontvankelijkheid van het hooger beroep als de door den appellant bijgebragte gronden van niet-ontvankelijkheid verworpen. — Voorts aangenomen dat Z. M. de koning bevoegd was, na den afval van België, aan zijne excellentie den minister van financiën het beheer op te dragen van de bezittingen der Brusselsche maatschappij van volksvlijt, voor zoo ver die in de noordelijke provinciën gelegen waren, en mitsdien genoemden minister geregtigd verklaard om de belangen dier maatschappij in regten voor te staan en geldende te maken; en eindelijk dat, ofschoon het regt om novale tienden te heffen in dit rijk niet is vernietigd noch door art. 25 der algemeene beginselen der staatsregeling van 1798, hetwelk ten opzigte der tienden ruimer is in werking gebragt, noch door het ingevoerd algemeen werkend stelsel van belastingen, en de uitoefening van dit regt almede niet geschorst. — Z. M. de koning, echter, bij de wet van 26 augustus 1822, en de maatschappij van volksvlijt bij gevolg bij de latere overdragt, ook niet meer heeft bekomen dan de tienden, tijdens het uitvaardigen van genoemde wet werkelijk bestaande, zonder dat deze maatschappij eenige aanspraak kan maken op tienden van landen, welke na den 26sten augustus 1822 het eerst zijn gecultiveerd en van woeste-, bosch-, broek- wei- of hooiland tot bouwland is gemaakt. En mitsdien, met voorbijgaug der daadzaken door den geïntimeerden gesteld, den appellant toegelaten om door getuigen te bewijzen: dat het grondstuk, ten processe bedoeld, in het jaar 1822 woeste of zeer slechte weigrond was, tot dien tijd in dezen toestand is verbleven en eerst in het jaar 1839 gescheurd.

Mengelwerk.

Mr. DIRK DONKER CURTIUS aan de heeren en Mrs. D. A. WALRAVEN, S. P. LIPMAN, A. BRUGMANS en B. DONKER CURTIUS.

Zoodra ik de woorden in uwen brief over de onteigening ten algemeenen nutte las: » de ondergeteekenden zijn » verre van eenige aanspraak op onfeilbaarheid te hebben. » Zij noodigen integendeel alle hunne mede-regtsgeleer- » den uit, om door hunne aanmerkingen en teregtwij- » zingen tot het voorgestelde doel mede te werken," nam ik het voornemen op, om mijne denkbeelden, welke ik bereids, doch alleen in toepassing op de ijzeren wegen, in 1836 in groote trekken heb doen kennen, iets nader uiteen te zetten.

Ik heb nu echter de zaak uit een meer algemeen oogpunt moeten beschouwen en ben daardoor gekomen tot het besluit, dat ik en het voorstel der regering en dat van UEd., als algemeene regelen voor alle onteigeningen ten algemeenen nutte bevattende, moet bestrijden.

Mijne stelling, welke ik thans zal verdedigen is, *er moet geene algemeene wet op de onteigening ten algemeenen nutte zijn.*

Art. 162 der grondwet bepaalt: » Ieder ingezeten wordt gehandhaafd bij het vreedzaam bezit en genot zijner eigendommen. Niemand kan van eenig gedeelte derzelve worden ontzet, dan ten algemeenen nutte, *in de gevallen en op de wijze bij de wet te bepalen* en tegen behoorlijke schadevergoeding."

De regering heeft in haar ontwerp deze bepaling in dien zin opgenomen, dat eene algemeene wet moet omschrijven de gevallen, waarin onteigening ten algemeenen nutte mag plaats hebben en de wijze waarop die onteigening moet geschieden.

Gij, mijne geachte vrienden, hebt gemeend, dat voor 's hands alle gevallen, waarin het algemeene nut eene onteigening zou kunnen vorderen, niet bij eene wet konden worden uitgedrukt, maar gij hebt geoordeeld, dat de wijze waarop zoodanige onteigening moest plaats hebben, wel eenvormig bij eene algemeene wet konde worden vastgesteld.

De ontwerper van het voorstel der regering is reeds bij het tweede artikel in volkomene verwarring; in art. 1 geeft hij den koning het regt, om de onteigening ten algemeenen nutte te gelasten, en in art. 2 geeft hij de gevallen op, waarin zulks zal kunnen plaats hebben; maar hij bepaalt niet wat er gebeuren moet, als iemand van oordeel mogt zijn, dat de koning buiten de gevallen, bij art. 2 vermeld, de onteigening mogt hebben gelast. Tastbaar is art. 2 slechts een bloot *praeceptum;* want als de koning naar art. 1 besloten heeft, dat zal onteigend worden, is er niemand, die zal kunnen bepalen of hij het heeft gedaan in de gevallen bij art. 2 aangewezen of daar buiten.

Gij, mijne vrienden, hebt den eigendom onder de bescherming der wet gesteld en hebt geoordeeld, dat voor elke onteigening ten algemeenen nutte eene wet wordt gevorderd, welke het algemeene nut verklaart en het te onteigenen goed aanwijst; bij de gronden daartoe door u aangevoerd, voeg ik slechts dezen, dat, om het stelsel der regering te kunnen volhouden, tegen het erkend beginsel *dat alle eigendom staat onder bescherming der wet*, een praerogatief der kroon zoude moeten overstaan, om daarop inbreuk te kunnen maken, wanneer zij het in het algemeene belang nuttig oordeelde; — zoodanig praerogatief nu vindt men onder de regten des konings niet, en zoo moet dan het geschil zich geheel oplossen uit de woorden:

Niemand kan van eenig gedeelte van zijn eigendom worden ontzet, dan ten algemeenen nutte, in de gevallen en op de wijze bij de wet te bepalen en tegen behoorlijke schadevergoeding.

Ware het nu mogelijk met juistheid voor 's hands te bepalen in welke gevallen *het algemeene nut* eene onteigening vordert en hoe die moest plaats hebben, dan zoude ik eene algemeene wet niet afkeuren, maar ik zoude het alleen afkeuren, dat men den koning de beslissing over de al of niet toepasselijkheid dier wet zoude willen opdragen; ware dergelijke wet denkbaar, dan zouden het de ministers moeten zijn, welke er slechts de uitvoering van eischten, en, in geval van geschil, de uitspraak over de al of niet toepasselijkheid der wet aan de eigenaardig daartoe geroepen regterlijke magt overliet, — maar den koning er in te roepen! maar te bepalen de gevallen van onteigening en den koning de beslissing te laten, of een dier gevallen bestaat en wiens goed het zal gelden! — iets dergelijks kan alleen komen uit hen, die in alles den koninklijken scepter werpen en er zich weinig om bekreunen of hij daardoor dreigt ontsierd en zelfs verbroken te worden.

Maar het is onmogelijk, ten minste niet wijs *a priori*, de gevallen van onteigening te willen bepalen; en het is ook niet raadzaam *a priori* er de wijze van te regelen. Als ik dit zal hebben aangetoond, zal daaruit van zelf wel volgen, welke uitvoering aan artikel 162 der grondwet moet worden gegeven. —

Elke wet, welke voor 's hands de gevallen van onteigening bepaalt, zal onvoldoende worden bevonden.

Wat men noemt het algemeene nut of het algemeene belang en wat als zoodanig door de regering en het gros des volks zal worden aangemerkt, is, uit deszelfs aard, zoo veranderlijk, dat het onmogelijk is zulks voor de toekomst te bepalen. — In Europa noemt men werken van algemeen nut al wat de *communicatie* met andere volken kan bevorderen; in China daarentegen al wat dezelve kan beletten: heden kan het stichten van tempels voor deze of gene gezindheid een werk van algemeen nut zijn en morgen zal men zeggen, dat het algemeene belang de opruiming derzelve vordert. Individuële belangen en behoeften wijzigen zich dagelijks en veranderen telkens, en daarmede ook het geen men noemt algemeen nut. Dat zoogenaamd nut, zelfs, is onderscheiden van plaats tot plaats en laat zich dus door geene wet bepalen; het is er niet mede gelegen als met andere voorwerpen, welke zich voegen naar de wet, juist omdat het is eene *behoefte* boven de wet, een inbreuk op dezelve; — elke wet alzoo, welke *a priori* zoude willen bepalen de gevallen, waarin *alleen* onteigend zoude mogen worden, is eene ongerijmdheid; zij ziet op en is geput uit het verledene, terwijl het beginsel is aangenomen voor een toekomstig nog ongewis, misschien nog ongekend nut of belang.

Het artikel van het ontwerp der regering is dan ook, zoo als het uit den aard der zaak zijn moet, geheel onvolledig.

» Onteigening (zoo luidt het) ten algemeenen nutte kan bevolen worden *tot den aanleg, de verbetering of uitbreiding en vergrooting:*

a. van *vestingen* en andere werken, voor de *verdediging* van het rijk vereischt wordende;

b. van werken, betrekkelijk tot den waterstaat, van havens, droogmakerijen, waterleidingen en waterloozingen of waterkeeringen;

c. van de middelen van binnenlandsche gemeenschap te water en te lande;

d. van openbare gebouwen of werkplaatsen, van straten, grachten, pleinen en markten."

Al aanstonds ontbreekt in den aanhef of de algemeene omschrijving het woord *beveiliging;* zonder eenige verbetering kan zeer ligtelijk alleen tot beveiliging, bij voorbeeld van een kruidmagazijn, de amotie van een ander gebouw worden gevorderd. — Dit intusschen zij slechts in het voorbijgaan gezegd, daar de vier onderwerpen, ten behoeve waarvan onteigening zoude mogen plaats hebben, in verre na niet al de gevallen bevatten, waarin artikel 162 der grondwet toepasselijk kan zijn.

Onteigening ten nutte van het algemeen treft niet alleen vast goed, maar kan ook treffen meubelgoed

persoonlijke, doch in commercie zijnde regten en het gebruik zelfs van eenig goed tot deze of gene einden; in één woord, er is bijna niets denkbaar, waarvan in sommige omstandigheden het algemeene nut, dat is een belang boven en buiten het gemeene regt, de onteigening niet kan vorderen.

Ieder ingezeten wordt gehandhaafd bij het vreedzaam bezit en *genot* zijner eigendommen, zegt de wet, en alzoo kan de staat ook het genot van eenige voorwerpen noch benemen, noch zelfs verkorten zonder onteigening en schadeloosstelling.

De invoering eener belasting, met de voorschriften tot verzekering derzelve, kan het genot van sommige voorwerpen verbieden of verminderen, en dan wordt die belastings-wet, ofschoon als belastings-wet allen treffende, inderdaad eene onteigenings-wet voor sommigen, en eischt onze grondwet vergoeding voor hem, die individuëel in een bepaald genot wordt belemmerd. — De uitlevering van al te gevaarlijke wapenen, pas uitgevonden, nimmer verboden, kan ten algemeenen nutte worden gevorderd, de weigering kan worden gestraft; maar de wet, die het gelast, is eene onteigeningswet, beslist het nut en regelt de wijze van ontzetting en vergoeding.

Regten, als daar zijn die van tienden, erfpachten, retributiën aan eigenaren van heerlijkheden, kunnen ook in het algemeene belang worden onteigend. Droogte, onophoudelijke regen, gebrek, overvloed zelfs kunnen onteigeningen noodzakelijk maken, waaraan thans niemand denkt; het bepalen der gevallen *a priori* is dus even onmogelijk, als strijdig met het motief, waarop de onteigening in alle beschaafde landen wordt toegelaten.

Het maken nu van dergelijke altijd onvolledige wet is ook niet wijs, het is een band, knellende zonder evenredig nut, een slagboom, welke men slechts zelden zal open vinden en waarover men echter niet gemakkelijk heen springt.

Ik geloof dus, dat ik met u veilig mag besluiten, dat het ontwerp, 't welk de gevallen van onteigening bepaalt, alleen daarom reeds is onaannemelijk.

Het is ook niet raadzaam eene algemeene wet op de wijze van onteigening te maken.

Ik zeide reeds boven, dat de onteigening kan treffen vast goed, meubelgoed, een bepaald genot er van en incorporele regten; ik zoude er kunnen bijvoegen, dat zij kan treffen duizend voorwerpen tevens aan duizend eigenaren toebehoorende en een enkel voorwerp aan een enkel individu toebehoorende, vrij goed en met hypotheek, vruchtgebruik en wat al bezwaren niet meer, verbonden goed. — Hoe zal men nu uitvinden eene wijze van onteigening, slechts eenigzins gepast in alle gevallen, welke zich kunnen voordoen? — Zal men, bij de onteigening van een enkel huis, een stuk weiland, van eene stoep, eene bank of een paal denzelfden weg volgen, als bij de onteigening van duizend eigendommen tot het aanleggen van eenen spoorweg?

Ik stel hoogen prijs op uw ontwerp en vind daarin diverse bepalingen, welke bij de voordragt eener wet, beslissende het algemeene nut ter onteigening tot het aanleggen van eenen spoorweg en regelende de wijze van onteigening, zeer doeltreffend zouden zijn; maar dieselfde bepalingen zijn te omslagtig en waarlijk zonder doel, als het aankomt op de onteigening van eén enkel onbezwaard stuk goed, van een regt van voordragt of het genot van eenen grafkelder.

Mij komt het voor, dat ook de wijze van onteigening noodwendig moet worden gewijzigd naar den aard van het voorwerp dat onteigend moet worden, en dat dus geene algemeene wet redelijker wijze, ook wat den vorm betreft, de onteigening kan regelen.

Bij deze eerste opmerking, getrokken uit den aard der te onteigenen voorwerpen, komt eene tweede, getrokken uit het algemeene belang.

Zoo wel in uw ontwerp, als in dat van de regering, heeft de onteigening geen plaats, dan na dat de regter de schadevergoeding heeft geregeld, en dezelve is betaald of geconsigneerd.

Om ten minste eenigzins te gemoet te komen aan het oponthoud dat hieruit kan ontstaan, heeft men den eersten regter de bevoegdheid gegeven, zijn vonnis provisioneel executabel te verklaren.

Ik ben het op dit punt noch met u, noch met de regering eens; als men *met geweld* eene algemeene wet verlangt, dan zoude ik verkiezen eene eenigzins onafhankelijke taxatie, aanvankelijke inbezitneming tegen betaling, behoudens later beroep op den regter tot vermeerdering of vermindering; — dan hiervan is nu de rede niet, maar ik grijp het geschil, dat op dit punt bestaat, aan, om eene algemeene wijze van onteigening te bestrijden.

Er zijn gevallen, waarin men lang te voren kan voorzien, dat het algemeene nut eene onteigening van zekere voorwerpen zal noodzakelijk maken; andere, waarin, zonder dat er nog nood aan den man is, (want van nood spreken wij niet, nood breekt wet) het algemeene nut dringend spoed vordert en binnen bepaalden tijd de onteigening moet hebben plaats gehad, of dat anders het nut, dat men beoogde, niet wordt bereikt.

Niemand kan mij deze stelling tegenspreken, maar daaruit volgt nu immers ook, dat men hier geenen algemeenen regel kan maken. — Procedeert in het eerste geval in eerste instantie, appel en cassatie, loopt door den kostbaren doolhof van drie instantiën, welke men ten behoeve van vijf honderd regters en van tweeduizend advokaten en procureurs en ter vernietiging van behoorlijke regtsbedeeling heeft gesticht; men kan dan *liberaler* zijn dan in uw ontwerp en in dat der regering; maar in het tweede geval, als het nut zonder spoed niet wordt bereikt, dan immers zijn beide ontwerpen onvoldoende; want, voor dat het vonnis komt, dat de schadevergoeding bepaalt en dat provisioneel uitvoerbaar KAN worden verklaard, kan men door *incidenten*, onvereenigbaar met de zaak zelve, den onteigenaar reeds zoodanig op het dwaalspoor onzer drie instantiën hebben geleid, dat er aan geen spoed meer is te denken, en het nut, dat men trachtte te bereiken, vervlogen is.

Het is dus ook hier weder tastbaar, dat de regelen, welke in het eene geval billijk, mild en toch doeltreffend zijn, in het andere geval geheel en al verwerpelijk zijn en het beoogde doel zouden doen missen.

Overweegt men deze mijne redenen, dan laat het zich begrijpen, waarom de algemeene wetten op de onteigening zoo weinig voldoende zijn bevonden; in Frankrijk heeft men er, zoo ik meen, al drie versleten; in België werkt de bestaande wet vrij wel, maar waarom? omdat men ze heeft gemaakt met het oog op eenige bepaalde werken en ze daarop ook uitsluitend is toegepast; maar als het algemeene nut eenmaal de onteigening van andere voorwerpen zal vorderen, dan waarvoor die werken de opoffering vorderen, dan zal men ook het onvoldoende dier wet inzien. — En hiermede kom ik tot mijn besluit, dat is:

Artikel 162 der grondwet moet slechts letterlijk worden uitgevoerd.

Alle eigendom staat onder de bescherming der wet; en eischt het algemeene nut dat dezelve geheel of ten deele wordt opgevorderd, dan wordt dit bij de wet verklaard, en die wet regelt tevens de wijze van onteigening.

Er is een ijzeren weg van Amsterdam naar Arnhem en van Haarlem naar Rotterdam besloten; daarop is genegocieërd; daar is men aan begonnen, alles op grond eener wet van 1810, die niet met de grondwet is te rijmen, en die daarbij onvoldoende is; *res incidit in casum a quo incipere non debuit;* — wat moest nu het ministerie doen? eenvoudig voorslaan eene wet, bevestigende wat besloten en begonnen is, en voordragen zoodanige regelen, als nu, zoo als de zaak daar ligt, tot eene spoedige uitvoering der werken en billijke vergoeding konden leiden, belovende zich voortaan aan de grondwet te zullen houden en telkens, als eene onteigening ten algemeenen nutte gevorderd wordt, het geval en de wijze van onteigening te zullen voordragen.

Indien men mij moet toestemmen, dat men voor 's hands noch de gevallen waarin, noch de wijze waarop, behoorlijk, dat is zoodanig, dat de wet eene redelijke werking heeft, kan bepalen, dan is er geene andere redelijke uitkomst, dan het aannemen mijner stelling.

Ik voorzie intusschen tegenwerpingen van zeer onderscheiden aard, als daar zijn: »Er was eene algemeene wet; er zijn er elders, waarom bij ons niet? welk een last, telkens bij de Kamers te komen; wat weten die er van? Onze Kamer is eene Kamer van dompers, zeggen anderen, de meerderheid is op zijn best *stationair;* van den koning is nog wat te verwachten, maar immers van de Kamers niets, daar immers zal allerlei kleingeestig eigenbelang zegenpralen?

Gij zult zeggen, mijne vrienden, dat de eerste tegenwerping er den naam niet van mag hebben: dat is bij u waar, maar voor het algemeen niet; ofschoon al het kwaad, dat ik ken, zeer oud is, wordt het echter bij ons er regelmatig voor gehouden, dat wat nieuw is, niet kan deugen. Ik antwoord dus ernstig op de tegenwerping en zeg: er is geen land, waar de te onteigenen voorwerpen meer verschillen, de noodzakelijkheid tot onteigening zich meer onder allerlei gedaanten voordoet, de ingezetenen meer aan hun regt van eigendom zijn gehecht en het tijdverlies, ofschoon overal geldverlies, zoo kostbaar is, als bij ons; er is dus geen land minder geschikt, om op dit onderwerp aan algemeene regelen onderworpen te worden, dan het onze.

Maar de last, om bij de Kamers te komen en de onkunde der Kamers in dergelijke zaken! Ik zoude kunnen zeggen, dat men geen minister is enkel om *f* 12,000 te trekken; maar ik kan er bijvoegen, dat de last zoo zwaar niet zal zijn, omdat men vele onderwerpen kan bijeenvoegen, dezelfde bepalingen zich dikwijls zullen voordoen en de onteigeningen naar art. 162 ook niet dagelijks worden gevorderd.

Wat betreft de onkunde der Kamers in deze zaken, zoo kan ik volstrekt niet inzien, waarom de leden derzelve, behoorlijk door de ministers ingelicht, niet even goed als de ministers en als elk, die zijne vijf zinnen heeft, zouden kunnen beoordeelen of het algemeene nut iets vordert en hoe dat nut best met de schadeloosstelling, die den eigenaar toekomt, zou kunnen worden overeengebragt.

Van anderen aard is de laatste tegenwerping; onze Kamers zijn Kamers, vijandig aan allen vooruitgang, waar kleingeestig eigenbelang steeds heeft gezegevierd, zij zullen alle groote en nuttige werken tegenhouden. — Hierop komt bijna neder de tegenwerping door de *Arnhemsche Courant* gemaakt tegen uw ontwerp, hetwelk ook telkens de Kamers inroept, om het algemeene nut te verklaren. — Wat zal ik hierop antwoorden? dat ik moet nemen art. 162 der grondwet, zoo als het daar ligt? dat ik moet volgen de grondwet, zoo als de koning die heeft bezworen? Neen, ik kan iets verder gaan; de *bedroevende* Tweede Kamer, onontbindbaar, gekozen buiten de natie door slechts vijf honderd kiezers, staat nu over tegen verantwoordelijke ministers; hare toekomst ligt in dezen ongerijmden toestand; zij moet óf haar stelsel van blind vertrouwen volgen óf worden alleenheerschend en alzoo revolutionnair; haar lot is door de ongerijmdheid harer instelling bepaald; dit zal vroeger of later, naarmate der omstandigheden, blijken; haar oordeel over voorgestelde, in het algemeen nut gevorderde, onteigeningen kan het oogenblik dier ontknooping verhaasten; — wel nu, het zij zoo: hoe vroeger wij uit zoo ongerijmden toestand komen, des te beter. — Dan, wat hier ook voor zij, zeker is het, dat onze zeden niet toelaten en WILLEM II niet zoude verlangen willekeurig de noodzakelijkheid der onteigening en de wijze hoe te bepalen, en hij zich niet persoonlijk tegenover zoo vele geschokte affectiën en bijzondere belangen zal stellen, als de aard van het onderwerp medebrengt. — Het belang der kroon, dat bij alle eerlijke mannen een is met het belang der natie, staat ons daarvoor borg.

Ik eindig met de verzekering, dat ook ik geene aanspraak op onfeilbaarheid maak en mijne bedoeling nimmer is iets nieuws op te werpen, — maar alleen om uit den aard en de natuur der zaak de noodwendige en logische gevolgen af te leiden, zonder mij om den meer of minder dadelijken bijval te bekreunen.

's Gravenhage, 14 april 1841.

DIRK DONKER CURTIUS.

Correspondentie.

Het artikel *Pensioenen* zal worden geplaatst.

Burgerlijke Stand.

TE ARNHEM:

Van 8 tot en met 14 april.

Gehuwd: K. F. Gelink met J. G. Bosman. — P. Evers met D. Bruuns. — G. Kras met H. Frederiks. — J. B. Weerts met E. Exel. — R. van Laar met M. van Lil.

Bevallen: J. Kamphuis, geb. Blanken, Z. — G. Kuhl, geb. Wenting, D. — M. de Greef, geb. Arents, D. — J. M. Jansen, geb. Inklaar, D — J. Spier, geb. Bacharach, D. — D. Berger, geb. Ter Maat, Z. — E. Blom, geb. Tijssen, Z. — H. Beitsma, geb. van Diggelen, Z. — C. M. Godefroij, geb. Juta, Z. — A. G. ten Bensel, geb. Wieliek, Z. — M. Schweikhard, geb. Magendans, D. — M. Burky, geb. Smit, D. — H. Elshof, geb. Meijer, Z. — J. Brookhorst, geb. Jansen, Z.

Overleden: E. S. Joost, 6 d. — Doodgeb. D. van A. L. Reiniers en J. H. Vleming. — H. J. Stitzinger, 1 j. 11 m. — Doodgeb. Z. van M. W. Philippens en H. Gramer. — J. H. Heijnen, 23 j. — P. E. Wolthuis, 1 j. 1 m. — M. Jerschwerk, 3 j. 9 m. — H. J. Engelkamp, weduwenaar van C. Doekbreijder, 53 j. — M. Willems, huisvrouw van P. A. Sommer, 40 j.

TE NIJMEGEN.

Gehuwd: Geene.

Bevallen: H. van de [illegible], bijgenaamd de Rooij, geb. Hermsen, Z. — R. [illegible], geb. Godschalk, D. — W. Gijsberts, geb. [illegible], Z. — G. Klaassen, geb. Hoezer, D. — M. J. Ritser, geb. Schenken, Z. — G. van Wessem, geb. Blijdestein, Z. — A. M. Götz, geb. Wilms, D. — R. Koopman, geb. Biessels, Z. — J. M. Mulder, geb. Mullekens, Z. — W. Beijloos, geb. Albers, Z. — H. Troost, geb. Klaassen, D. — W. Theunissen, geb. de Groot, Z. — H. Hofkens, geb. Mulder, Z. — C. G. van

der Gon Nitscher, geb. Swaen, Z. — J. Weijdeveld, geb. Harmsen, D. — C. Buvelot, geb. Hermsen, D. — G. de Bruijn, geb. van Haaren, D. — A. M. Schönberger, geb. Gelhart, D. — H. Haasters, geb. Janssen, D.

Overleden: D. H. Prudon, 2 j. — A. C. Overkamp, 6 j. — H. Janssen, 3 m. — M. E. Weijershousen, geb. Zwijg, 72 j. — E. B. Repelaer, 38 j. — W. Mallo, 19 j. — F. Blok, 15 d. — A. Roelofsen, geb. Schoof, 84 j.

TE ZUTPHEN:

Gehuwd: Geene.

Bevallen: J. W. Mast, geb. Garsen, D. — E. S. de Liefde, geb. Molenaar, D. — J. M. Bontekoe, Z. — A. Nieuwland, geb. ten Broeke, D. — A. Silvold, geb. de Jonge, Z. — C. Beusekamp, geb. Brus, Z. — J. Winterink, geb. Taggel, Z. — G. Bosveld, geb. Reesink, D. — S. van Wien, geb. Abrahams, Z. — S. A. Petri, geb. van den Broek, D. — H. Kreuze, geb. Trautig, Z. — J. W. Nieuwenhagen, geb. Wilmink, D.

Overleden: W. Beker, 27 j. — J. Zwabink, geb. Izaak, 83 j. — L. Tijssen, 33 j. — R. Roelofs, 76 j. — H. Kilian, 3 m. — H. Wiegman, 2 w. — W. Giesseberts, 41 j.

TE TIEL:

Gehuwd: G. R. van Maurik met C. H. van Rijn. — H. R. van Wees met C. F. van Alphen.

Bevallen: J. A. van Heel, geb. Prijn, Z. — J. G. van den Heuvel, geb. van den Heuvel, Z. — G. van Uijtert, geb. Stam, Z.

Overleden: D. van der Horst, 28 j. — M. Kannenberg, 17 j.

Advertentiën.

Getrouwd:

Mr. *C. M. VAN DER KEMP*,
en
Jonkvrouwe *C. A. VAN HOGENDORP*.

VELP, den 15den April 1841.

Op den Huize *den Keijenberg onder Renkum*, overleed den 11den April 1841, de Hoog Wel Geboren Heer *CAROLUS AUGUSTUS SIRTEMA BARON VAN GROVESTINS*, in den ouderdom van ruim 60 jaren.

ADMINISTRATIE DER
DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, ENZ.
Agentschap Zutphen.
AANBESTEDING.

De AGENT VAN HET DOMEIN te *ZUTPHEN* zal, op *Vrijdag den 30sten April 1841*, des voordemiddags ten 11 ure, ten overstaan van het Plaatselijk Bestuur van *Zevenaar*, ten huize van *J. G. WIJERS*, in het *Hof van Berlijn* aldaar, in het openbaar aan de minsteischenden aanbesteden:

Het ONDERHOUD, voor den tijd van drie jaren en ééne maand, van den Grooten Weg der 2de klasse no. 3, van *Westervoort* over *Zevenaar* naar de *Pruissische grenzen*, te rekenen ingegaan te zijn den 1sten junij 1840 en zullende eindigen den 30sten junij 1843, met het gedeeltelijk verleggen en verbreeden van den *Babberichschen Dijk*, en het leggen en verbreeden van onderscheidene *Deukers* in en langs voormelden Weg, mitsgaders het BOUWEN van een geheel nieuw TOLHUIS tusschen *Zevenaar* en *Babberich*, en zulks met de leverancie van alle de daartoe benoodigde Materialen.

En zulks op alle zoodanige conditiën en voorwaarden, als ter visie liggen zoo ten kantore van den Heer Administrateur der Domeinen in het Eerste Ressort te *Arnhem*, en van H. H. Agenten van het Domein te *Zutphen*, *Arnhem* en *Tiel*, als in het Locaal van het Gouvernement te *Arnhem* en ter Secretarie van het Stedelijk Bestuur te *Arnhem*, zoo mede der Gemeenten *Zevenaar*, *Herwen* en *Aardt*, *Duiven*, *Westervoort*, *Didam*, *Pannerden*, *Doesborgh*, aan de Gabel No. 1 te *Duiven*, en eindelijk te *Zevenaar* bij WIJERS, in het *Hof van Berlijn*, te *Duiven* bij F. BORGERS, te *Westervoort* bij A. BUS, te *Arnhem* bij de Wed. PULSERS in het *Koffijhuis*, te *Lent* bij de Wed. A. CRIJNEN aan de Waal, te *Lobith* bij P. JANSEN, te *Herwen* bij W. MOLDER, te *Doesborgh* bij WIJN in het *Heeren-Logement*, te *Zutphen* bij L. SWARTJES in het *Nederlandsche Koffijhuis*, en bij P. WIJERS in het *Zwijnshoofd*, te *Deventer* bij J. H. BECKING in den *Moriaan*, te *Dieren* bij G. J. BRINKHORST in de *Kroon*, te *Nijmegen* bij HARTEVELD in het *Klokje*, te *Elten* bij BEHNES op de Markt, te *Millingen* bij H. REIJMERS, te *Elst* bij ALBERS aan den Dijk, te *Pannerden* bij VERWAAIJEN, te *Groessen* bij B. VAN LEEUVEN, te *Tiel* bij L. VAN DAM in den *Gouden Leeuw*, te *Bommel* bij WIJERS in het *Koffijhuis*, te *Wageningen* bij J. RUTJES aan den Boom, aan de *Grebbe* bij L. DE RIDDER, te *Huissen* bij AALBERS, te *Velp* bij J. R. RAEFF in het *Heeren-Logement*, te *Brummen* in het *Kromhout*, en te *Apeldoorn* bij A. VAN DEN BROEK.

Terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn ten kantore van voornoemden Agent en bij den opzigter over voornoemden weg, *G. J. JANSSEN* te *Arnhem*.

De Agent voornoemd,
(Was Get.) *J. VAN LAMSWEERDE*.

Aanbesteding.

KERKVOOGDEN DER HERVORMDE GEMEENTE te *Heerde* maken bij deze bekend, dat zij voornemens zijn, om op Vrijdag den 7den Mei 1841, des voormiddags ten elf ure, ten huize van *JAN DOCTER*, te *Heerde*, publiek aan den minst inschrijvende of eerstmijnende AAN TE BESTEDEN:

Eene aanzienlijke VERBOUWING *en* REPARATIE *van het* KERKGEBOUW *met de* LEVERANTIE *der benoodigde* MATERIALEN.

Teekeningen, bestek en voorwaarden enz. zullen, van af Maandag den 19den April 1841, ter visie liggen bij *JAN DOCTER* te *Heerde*, en afschriften van het bestek ter lezing voorhanden zijn te *Kampen* bij *PORTHEINE* in den *Keulschen Dom*; te *Zwolle* bij *SCHEUER* voor de Kamperpoort: te *Deventer* bij *TEN HAVE*; te *Elburg* bij *VAN TRIEST*; te *Harderwijk* bij *de Erven LOGE GELDERMAN*; te *Nijkerk* bij *GREVEGOED*; te *Amersfoort* bij *VAN DEN BROEK*, in *de Zwaan*, en te *Apeldoorn* bij *VAN DEN BROEK*, in *den Moriaan*.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Heer *J. VERHOEVE*, Stads-Architect te *Harderwijk*, en bij Heeren Kerkvoogden te *Heerde*. — Gedurende *drie* dagen voor de Aanbesteding zal tot de aanwijzing *in loco* worden gevaceerd.

AANBESTEDING.

DE DIJKSTOEL van *Overbetuwe* is voornemens, onder nadere approbatie, op Zaturdag den 24sten April 1841, des voormiddags ten elf ure, in het *Ambtshuis te Elst*, in het openbaar aan den minstaannemende aan te besteden:

Het aanzienlijk verhoogen en verzwaren van een vak Dijks onder Heteren, *ter lengte van ongeveer* 1713 Ellen.

De Voorwaarden en het Bestek zullen vier dagen vóór de besteding bij den Kastelein *JANSSEN*, in het *Zwaantje te Elden*, bij den Kastelein *B. SLOTHOUWER* te *Heteren*, en ten kantore van den Secretaris van *Overbetuwe* te *Nijmegen*, ter inzage der belanghebbenden liggen; zullende twee dagen vóór de aanbesteding de noodige aanwijzingen door den Dijkmeester van *Overbetuwe* in loco gedaan worden.

ZEG HET VOORT.

In het *Nederlandsche Koffijhuis*, te *Zutphen*, zal, op Woensdag den 21sten April aanstaande, des achtermiddags om drie uur, worden ingezet, en, veertien dagen later, *finaal* verkocht:

Een bij uitnemendheid wel ter nering staande HUIS, in de Sprongstraat te *Zutphen*, No. 521, Kadastraal Sectie F. No. 2373, waarin op dit oogenblik met succes een KRUIDENIERSHANDEL wordt gedreven; zijnde dit Huis inmiddels UIT DE HAND TE KOOP.

Nadere Informatiën bij den Notaris Mr. *E. ABBING*.

Men verlangt IN HUUR, een PAKHUIS met KANTOOR, en, zoo mogelijk, *twee* GEMEUBILEERDE of ONGEMEUBILEERDE KAMERS. Per besloten briefjes, onder Letter Z, bij den Heer *JAEGER*, in het *Zwijnshoofd* te *Arnhem*.

MAGAZIJN VAN MODES.

De Ondergeteekende heeft de Eer de Dames te berigten, dat zij heden uit *Parijs* ontvangen heeft de Nieuwste MODELLEN VOOR HOEDEN, MUTSEN, enz. benevens een schoon Assortiment DAMES-KLEEDEREN, DOEKEN, BRODERIES en meerder andere Artikelen voor het Zomer Saisoen.

Arnhem, den 18den April 1841.

H. M. BENJAMINS,
geb. *CALIS*.

---

† † † Iemand, genegen en bekwaam, als 1ste HULPONDERWIJZER in eene welbezochte KOSTSCHOOL werkzaam te zijn, kan zich, met *franco*-brieven, onder Lett. C., en met opgave der bekwaamheden, aan de Uitgever van dit Blad wenden.

---

† † † Een jong mensch, wiens bezigheden buiten Huis zijn, verlangt met 1o. Mei e. k. te *Arnhem* eene ordentlijke KAMER, hetzij *met* of *zonder* den KOST, bij fatsoenlijke burgerlieden. Men adressere zich met briefjes, bevattende opgave van den prijs, aan het Bureau dezer Courant.

T. D. BAMBERG, Mechanicus en Kunstenaar in de TOURS D'ADRESSE, heeft de eer het kunstlievend Publiek der Stad *Arnhem* te verwittigen, dat hij op aanstaanden Maandag den 19den April 1841, in het Koffijhuis van Mejufvrouw de Wed. *PULSERS*, aan de Rijnbrug aldaar, des avonds ten 8 ure, eene enkele voorstelling zijner kunstverrigtingen zal geven. — Hij beveelt zich, gedurende zijn verblijf te *Arnhem*, aan tot het geven van Partijen of Soirées in particuliere gezelschappen, waar men hem mogt gelieven te ontbieden. — Is gelogeerd ten Huize van den Kastelein *REENS*, in de Kerkstraat.

INTEEKENING op een door *G. J. A. BEIJERINCK*, te *Amsterdam*, uit te geven Werk, getiteld:

GEZIGTEN IN AMERIKA,

in tafereelen geschetst, naar Afbeeldingen op de Plaats zelve geteekend door *W. H. BARCELETT*, uit het Engelsch vertaald door Mr. *C. J. ZWEERTS*.

Niemand zal ontkennen dat van de menigvuldige Prachtwerken, door onze overzeesche naburen in het licht gegeven, hunne schetsen van Noord-Amerika verre zijn van den Hollander eene slechts geringe belangstelling in te boezemen. Met een gedeelte van de *Vereenigde Staten* althans, gaat het hem even als met de Kaap *de Goede Hoop*. Staatkundige gebeurtenissen, verdragen, overeenkomsten, of hoe men al verder de planten noemen wil die in de broeikassen des oorlogs ontspruiten, mogen hem zoowel het eene als de andere ontnomen hebben. -- zijne betrekking tot die gewesten houdt niet op, alwaar hij weet, dat nog in dit oogenblik zijne landgenooten en broeders, te midden van de welvaart, die zij genieten, met eene soort van verdriet bedenken, hoe niet slechts de onafzienbare zee, maar ook behalve deze vreemde en op andere grondslagen berustende wetten, den band verscheurd hebben, die hen voorheen met het land hunner voorouderen, zoo al niet hunner eigene ouders, verbond. Datzelfde gevoel, hetwelk den afstammeling van menigen Amerikaanschen Kolonist voor *Holland* bezielt, zal door dezen wel op gelijke wijze worden beantwoord. Kan hij een verslag lezen der jaarlijksche bijeenkomsten, door de Hollanders, te *Albany* woonachtig, gehouden ter viering van- of herinnering aan eenig belangwekkend Vaderlandsch feest, zonder dat hem de gedachte streelt, hoe het *zijne* landgenooten waren, die voor het eerste hunne zorg en hunnen ijver besteedden tot de bebouwing van eenen grond, die hun in lateren tijd de dwang der omstandigheden ontrukte? Verhoovaardigt hij er zich niet op, wanneer hij de bekwaamheden zijner vaderlanders door vreemdelingen zelfs in zulk eene mate gehuldigd ziet, dat één derzelve met het oppergezag over de *Vereenigde Staten* van *Amerika* werd bekleed? Waarlijk een bewijs dat de Amerikanen, die echte zonen der Vrijheid, de overeenkomst weten te waarderen, welke er tusschen hun land en het Oude Nederland bestaat! Die gewesten, door Hollanders het eerst ontdekt, door Hollanders onder een geregeld bestuur gebragt, en door Hollanders tegen de aanvallen van een jaloerschen vijand hardnekkig verdedigd, zijn het, wier uitwendig aanzien, wier prachtige steden, bevallige landschappen, grootsche en verhevene natuurtooneelen aan den letterlievenden kunstminnaar in dit Werk worden voorgesteld.

De uitgave zal 30 Afleveringen, inhoudende 118 platen en eene kaart, uitmaken. Elke Aflevering zal bestaan in vier op *staal* gegraveerde platen, benevens 8 bladzijden letterdruk, in 4o. formaat. Vijftien Afleveringen zullen een deel uitmaken, en dus het geheele werk in twee deelen kompleet zijn. De prijs van elke Aflevering zal op een gulden zestig centen te staan komen, telkens tegen Kwitantie te voldoen. De Inteekening zal tot 15 Mei 1841 openstaan. De eerste Aflevering is in de voornaamste Boekwinkels voorhanden en kan ter bezigtiging aangevraagd worden.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 17 April 1 El 9 Palm 5 Duim; gew. 0 Duim; gev. 5 D.

Prijs-Courant der Effecten.

VRIJDAG 16 APRIL.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers ten $4\frac{1}{2}$ u.
NEDERL., Werk. Schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$51\frac{5}{16}$	$51\frac{7}{16}$	$51\frac{3}{8}$ a $\frac{7}{16}$
Dito Dito . . » 5 »	$99\frac{1}{2}$		
Uitgestelde Schuld . . » »	$\frac{5}{8}\frac{1}{4}$		
Kansbiljetten . . . . . f	$23\frac{5}{8}$	$23\frac{13}{16}$	$23\frac{3}{4}$ à $\frac{13}{16}$
Amortisatie-Syndicaat. à $4\frac{1}{2}$ pCt.	90	$90\frac{1}{8}$	90
Dito Dito . » $3\frac{1}{2}$ »	$72\frac{3}{4}$		
Handelmaatschappij . » $4\frac{1}{2}$ »	$165\frac{7}{8}$	166	$165\frac{7}{8}$
Nieuwe Dito . . . » $4\frac{1}{2}$ »			
Nieuwe Dito 1837 . » $4\frac{1}{2}$ »	$101\frac{3}{4}$		
Oostindische Leening » 5 »	$97\frac{5}{8}$		
Spoorweg Haarlem . . »			
Aand. Rijn-Spoorweg . » $4\frac{1}{2}$ »	$93\frac{3}{4}$		
FRANKR. Inschrijv. G B. » 3 »			
SPANJE. Leening *Ardoins* » 5 »	$19\frac{7}{16}$	$19\frac{1}{2}$	
Dito onbep. stukk. . » 5 »			
Passive . . . . »			
Deferred . . . . »			
Fransche Uitgestelde »			
PORTUGAL. Oblig. te Lond. » 3 »			
RUSL. *H.&C.* 1798, 1816. » 5 »	$104\frac{5}{8}$		
Dito 1828, 1829 . . » 5 »	$104\frac{3}{4}$		
Dito 1831, 1833 . . . » 5 »	$97\frac{3}{4}$	98	
Oblig. bij *Hope* . . . . » 4 »	$87\frac{1}{2}$		
Oblig. te Londen . . . » 5 »			
Dito te Hamburg. . . » 5 »			
Inschrijving in Assign. » 6 »	$68\frac{3}{4}$		
Certific. van dito. . . » 6 »	$69\frac{3}{4}$	$69\frac{7}{8}$	
POLEN. Aandeel. a fl 300 » f			
Dito à fl 500 » »			
OOSTENR. Aand. à fl. 100 » f			
Dito à fl 250 . . . . . » »			
Metalliek . . . . » 5 »	$104\frac{1}{2}$		
Dito . . . . » 3 »			
Dito . . . . » $2\frac{1}{2}$ »			
BRAZILIE. Dito dito » 5 »	$73\frac{3}{4}$	74	

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.